Ч. 60 (11.401). Львів, вівторок 19. березня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Справа репарацій.

Кріза конференції знавців у справі німецьких репарацій.

Наради знавців у Парижі, які мають своїм завданням означити, скільки може й має платити репарацій Німеччина, вступили в критичну стадію. Досі обговорювано головно технічні питання, а тепер мали перейти до самої суті справи, а саме до того, які річні квоти й яку загальну суму довгу треба наложити на Німеччину.

Ґазета „Еко де Парі" говорить про суми, які нім. представник, д-р Шахт назвав іншим знавцям, означивши їх, як найбільші які може видержати Німеччина. Правда, „Берлінер Таґеблят" повідомляє з Парижа, що д-р Шахт ще не зробив жадної офіціяльної пропозиції, одначе в приватних розмовах з ріжними делеґатами він назвав спочатку суму 700 міліонів золотих марок. Одначе йому категорично відповіли, що ця сума неможлива до прийняття, і тоді він дав до зрозуміння, що німецькі річні виплати при певних умовах можна буде евентуально підвищити до 1,2 міліярда золотих марок. „Еко де Парі" пише з приводу цеї суми, що вона ще дуже далека від домагань союзних знавців.

Остання уступка, на яку згодилася французька делеґація, полягає в тому, що Франція мусить одержати стільки, скільки сама платить Англії й Америці, а крім того ще половину того, що вона видала на відбудову знищених війною областей. З цього повідомлення виходило би, що домагання Франції трохи зменшилися, бо давніше вона домагалася цілої суми, яку видано на відбудову знищених областей. Французька делеґація уґрунтовує цю свою уступку тим, що на основі умови Франції з Америкою та Англією, ці держави відмовилися від половини своїх претенсій щодо воєнних довгів, які має платити Франція, і що тому вона теж може піти на зустріч Німеччині й дарувати їй половину сум, виданих на відбудову знищених областей.

Поки знавці перейшли до обговорення цеї тяжкої справи, вони розглядали питання, як можна усунути труднощі теперішнього способу виплати та переказу довжних зобовязань, так званих „трансферів". Повстала думка про заснування „Банку для інтернаціональних сплат", який мав би розвязати ці труднощі. Цей банк мав би поволі розвязати більшу частину орґанізацій, які походять ще з воєнних часів і приймають німецькі виплати, та перетворити їх у постійні мирові орґанізації.

Показалося, що нова орґанізація конче потрібна, щоби реґулювати великі нові інтернаціональні рухи грошевих вартостей, що відбуваються в звязку з репараціями та воєнними довгами. В офіціяльному комунікаті наради — ми читаємо з приводу цього: „що торкається заміни політичних орґанізацій фінансовими, то полагодження зовнішніх зобовязань Німеччини треба перенести з области політики в область звичайного ділового порозуміння, яке характеризує нормальний мировий стан".

Проєктований банк мав би складатися з трьох відділів. Перший мав би приймати та розділювати німецькі виплати. Другий був би інтернаціональним клірінґом для річевих чинитьб. Нарешті третій відділ займавсяб кредитовими справами. Ця частина орґанізації покищо найменше вияснена й оброблена, хоч викликає до себе найбільший інтерес, бо тут входять у гру великі зиски, які з цього кредитового інтересу мали би вірителі Німеччини. Головним завданням цього відділу банку було би здобуття нових кредитів. Цей відділ мав би служити до того, щоб збільшити кредитову здібність цілого світового господарства.

Ґазети повідомляють, що нарада знавців дійшла до порозуміння в тому напрямі, що коли репараційні сплати Німеччини мають бути уреґульовані якось інакше, ніж це було досі, то передумовою до цього має бути утворення такого банку. Одначе французька преса з великою резервою обговорює цей проєкт, а англійська взагалі покищо зовсім не висловлюється про нього.

Відомий французький журналіст Зауервайн у „Матені" пише, що нарада знавців має скінчитися цілковитим неуспіхом. Знавці будуть ще радити три тижні, а потому в найкращому випадку предложать урядам плян практичного переведення репараційної проблеми, одначе лишать нерозвязаною головну справу, а саме встановлення загальної висоти німецького довгу, а також числа та висоти річних сплат. Тому треба передбачити, що найпізніше в квітні має відбутися нова репараційна конференція, яка цим разом буде складатися вже з делеґатів від урядів.

Зауервайн будує свої передбачення на тому, що знавці ніяк не могли погодитися між собою щодо висоти суми німецького довгу. Правда, німецький делеґат, д-р Шахт був змушений збільшити на цілого пів міліярда суму річних зобовязань Німеччини, одначе це є лише половиною тої найменшої суми, якої домагаються союзники. Рівночасно Зауервайн висловлює здогад, що д-р Шахт воліє опустити париську конференцію і передати свій уряд кому іншому, ніж робити дальші уступки.

І справді д-р Шахт виїхав до Берліна, де його негайно прийняв президент Гінденбурґ, щоби вислухати його справоздання про париські наради.

Цікаво, що рівночасно виїхав до Риму також італійський делеґат на париську нараду, Пірелі, якого теж прийняв Мусоліні.

З усього цього видко, що наради знавців дійшли до рішаючого моменту, і тому німецький делеґат приїхав до Берліна на останні наради з міродатними урядовими чинниками, щоб одержати відповідні директиви, поки скаже своє останнє слово в Парижі.

„Сокіл-Батько".

В 35-ліття його істнування.

Руханковий показ вправ устроїв у минулу пятницю „Сокіл-Батько" з нагоди 35-літнього ювилею істнування Товариства. Точно в заповідженій годині вийшли всі учасники вправ на естраду в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка у Львові, де перед дуже численно зібраною публикою перейшли дефілядою серед звуків маршу соколів. Після уставлення руховиків і руховичок густою лавою в глибині естради виступив перед них заст. голови „С.-Б." п. Альфред *Будзиновський*, щоб в заступстві недужого голови, дир. Заячківського Миколи, привитати присутніх і дати короткий образ праці „С.-Б." за цілий час його істнування. Звіт цей був доволі короткий, не переповнений подробицями, а дав присутнім доволі точний образ праці українського сокільства протягом 35 літ.

Бесідник поділив історію українського Сокола на пять етапів, подаючи характеристику кожного етапу зокрема. Перший етап від 1892 до 1900 року був часом кристалізування української національної думки, серед безнастанних терть з прихильниками „обєднення". Безперервні, нераз дуже прикрі інциденти спинювали всякий поступ. Всеж-таки цей час не проминув безслідно, бо серед тих терть скріплювався народній гурт, національна думка зростала і ставала чимраз тверде в душах молоді. Кріпшала також щораз більше наша активність.

Надійшов рік 1900, рік рішучого перелому. На загальних зборах „С.-Б." побідили прихильники української ідеольогії, вибираючи до старшини виключно свідомих українців. Зачався другий етап, що відзначався інтензивною організаційною працею. Вправи членів, члениць, учеників і учениць, ремісничої молоді та сокільського доросту відбувалися тоді безперервно цілий день в маленькій салі в неістнуючій вже камениці при вул. Підвалля (тепер стоїть там дім Т-ва „Дністер"). Руханкові та пожарничі філії „С.-Б." засівалися по цілій Галичині по містах і селах. До 1908 р. було вже 428 філій по селах і 20 філій по містах. Організовано областні здвиги по провінції. Численні курси інструкторів вишколювали провідників руханки й пожарництва. Крім цього „С.-Б." дав почин і перевів організацію кількох інших товариств та установ. За ініціятивою „С.-Б." основано у Львові „Вищий Музичний Інститут ім. Лисенка", торговельний „Сокільний (чи Народній) Базар" у Львові, Станиславові і Стрию, що започаткували цілий ряд таких Базарів у цілому краю, основано початки нинішньої української накладні нот „Торбан" і ін. Крім того „С.-Б." помагав інтензивно до оснування банкової кооперативи „Товариство кредитове урядників і священиків". У цім часі дав „С.-Б." українському народові перших чотирьох іспитованих учителів руханки для середніх шкіл.

В 1908 р. зачався третій період праці „С.-Б." Орґанізаційна праця йшла, як і перелше, невпинно вперед, а рівночасно піднято зусилля до устроєння всесокільського свята. На перешкоді була недостача відповідньої, власної, української площі у Львові. Тоді за почином голови „С.-Б." проф. Івана Боберського піднявся „С.-Б." дійти до власного майдану, де міг би почислити сили зорґанізованого громадянства: інтеліґенції, міщанства й селянства під одним прапором „сили духа й тіла". Закипіла праця. Нарід відгукнувся прихильно до цеї, здавалося, нездійснимої гадки. А по кількох роках при великій помочи кількох видніших українських діячів та завдяки складкам загалу повстав великий „Український Город" при Стрийському шляху. На тім городі відбувся перший здвиг в 1911 р., а вже в 1914 році мали ми всеукраїнський здвиг українського сокільства при співучасти Січової Орґанізації, що також доволі густою сітею покрила була наш край. Сімнацять тисяч зорґанізованого народу в поході і при вправах полишили незатерте враження в памяти учасників і видців, між якими були також прихильні нам чужинці.

Кінець цього великого свята належить уже до четвертого періоду. Дві чети українських стрільців в одностроях і озброєних на воєнний лад виступили на майдан, щоби запродукувати атаку на воєнний спосіб. Ніхто з маси глядачів і навіть самі учасники не знали того, що в цім самім моменті вбито австрійського престолонаслідника Франца Фердинанда в Сараєві. Цей мент був уже, можна сказати, початком великої різні народів. Пішли ці дві чети в огонь. За ними йшли дальші й дальші непроглядними масами. Кров соколів і січовиків, цих дітей „С.-Б.", лилася рікою. Українські Стрільці перейшли цілу Україну у всіх напрямах. Ті, що чудом лишилися, дожили щастя бачити вільну Україну по кількасотлітній неволі в блесках свободи. Та, видно, не судилося їм довго тішитися волею. Зоря нашої свободи зайшла за небосклін. Так скінчився четвертий період.

Пятий період переживаємо від 1920 року і він тревае по нинішній день. „С.-Б.", вірний своїй програмі, взявся наново до плекання фізичного виховання, до духового школення характерів синів і доньок української нації. Далекий від всякої політики, дбає лише про те, щоб його вихованці були здорові й сильні тілом і духом, щоб з них виросли добрі громадяни, корисні й охочі до праці, яку собі самі по власній уподобі виберуть.

Ось короткий перегляд праці й заслуг „С.-Б." в його 35-літній ювилей

По широкому світі.

Цими днями приїздить до Німеччини президент одного з найбільших автомобілевих підприємств, ще більшого від підприємства Форда, „Дженерал-моторс", щоб підписати договір з великою німецькою автомобілевою фірмою Опеля. Ґазети пишуть, що Дженерал моторс хоче закупити також велитенську французьку фірму для виробу дешевих автомобілів Сітроен.

Персія має допомагати своїми військовими відділами Аманулі, який вертається в свояси не без труднощів.

Японія є досі єдиною державою з 15-ти, яка не дала відповіди, чи ратифікує пакт Келльоґа.

Німеччина прийме від 1-го квітня 40.000 хліборобських робітників з Польщі.

На парляментарній арені.

Справа Жабча на пленарному засіданні сойму.

На пленарному засіданні сойму дня 15. березня ц. р. на порядку нарад поставлено м. ін. наглє внесення Українського Соймового Клюбу в справі подій в Жабчу. Наглість внесення мотивував від Української Парл. Репрезентації посол д-р Ст. Біляк. Бесідник представив коротко хід подій на основі матеріялів, зібраних ним на місці в Жабчу та підчеркнув, що події ті вказують на те, що урядові чинники потурають розогнюванню релігійної боротьби серед українського населення на Волині, та що адміністраційні чинники своїм поведенням у даному випадку причинилися в великій мірі до витворення ситуації, яка може загрожувати публичному ладові і правовости.

Від Безп. Бльоку виступив проти наглости внесення православний посол Сегейда, нібито українець, якого українські посли привитали окликами „хрунь", „ганьба". Сегейда намагався доказати, що справа Жабча — це дрібний інцидент, який дякуючи тактові адміністраційної влади вже зліквідовано, та що УНДО події в Жабчу роздуває в агітаційних цілях.

Директор департаменту міністерства освіти Потоцький, як представник уряду, старався у своїй промові звалити всю вину за події на православних та заявив, що православні добровільно вийшли з церкви завдяки тактові поліції. Хід подій в Жабчу представив дир. Потоцький так невірно, що треба дивуватися, як можуть відповідальні урядові чинники до тої міри хибно інформувати своїх про події своїх зверхників.

При голосуванні ухвалено подавляючою більшістю наглість внеску, що домагається покликання соймової комісії для провірення подій у Жабчу і притягнення винних до відповідальности. Проти наглости голосували лише клюби ББ, ендеків і їх дрібні сателіти.

•

У звязку з подіями в Жабчу відбув православний митрополит Діонізій, як довідуємося, інформаційну конференцію з послами Українського соймового Клюбу В. Целевичем і д-ром С. Біляком. Конференція відбулася перед розглядом наглости внесення на пленумі сойму і тривала понад годину.

Присилайте негайно коляду та списки громад і гуртків, що колядували на „Рідну Школу", щоби втягнути їх у загальний список повітів і громад, який ладить до друку Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10.

Радянська Україна.

Кабінет для дослідження життя Шевченка.

Культурно-освітні установи Києва відсвяткували цього року Шевченківські роковини вечорами, викладами, концертами й академіями. А київська філія Інституту ім. Шевченка відкрила кабінет для дослідження життя Шевченка, його доби і літератури другої половини XIX. віку. Та сама філія організує архів, де будуть зосереджені важні документи з життя і творчости Т. Шевченка та з історії нової української літератури. — З нагоди Шевченківських роковин архів стародавніх актів виставляє богато цінних документів про Т. Шевченка, зокрема про його роботу в комісії, що опрацьовувала старовинні акти в 1847 р., коли Шевченко був у ній мистцем-малярем і малював старі памятки будівництва на Україні.

Електрифікація України.

Дня 8. березня почався у Москві зїзд представників державних плянових комісій з цілого Радянського Союза. На тому зїзді промовляв між іншим Гринько, колись наркомом освіти УСРР. Він між іншим заявив, що протягом найближчих 5 літ найзначнішим центром електричного будівництва стане Україна. Вже тепер загальна сила електричних стацій на Україні виносить біля 20 тисяч кільоватів. Під кінець найближчого пятиліття буде вона виносити близько 600 тисяч кільоватів разом з Дніпрельстаном. Сила електричних стацій Донецької Кітловини збільшиться за пять літ з теперішніх 190 до мінімум 380 тисяч кільоватів.

Українське вугілля і залізо.

Тойже Гринько сказав, що в паливному біляисі СРСР донецьке вугілля відграватиме найбільшу та рішаючу ролю. Добування того вугілля має в найближчих 5-ти літах збільшитися з 27 мілїонів тон на 48—52 міліонів тон. Щоби осягнути таку скількість, треба на це зужити 800 міліонів карбованців. В тім часі треба зреконструвати 21 великих копалень та вивінувати і побудувати 13 нових. Що року треба переробляти 10 до 12 великих копалень на копальні американського типу, що моглиб продукувати до 6 міліонів тон вугілля.

Про металюргію сказав Гринько те, що основним районом, який забезпечує СРСР залізом є Україна, що дає більше як половину всього чавуну в СРСР. Україна потребує на розбудову металюргійного промислу дуже багато вкладів. З одного міліярда карб. призначених на ту ціль у цілому Рад. Союзі Україна повинна дістати 750 міліонів карб. Чи дістане — це інша справа, але того Гринько не говорив.

Чи нові вибори в Австрії?

Австрійський парлямент вже від довшого часу нечинний наслідком обструкції соціял-демократичної фракції, яка не хоче згодитися на зміну закону про охорону льокаторів та повільне розложення на роки підвищення чиншу до нормального передвоєнного стану, чого домагається більшість парляменту й уряд. Справа ця має для Австрії та її дальшого розвитку дуже велике значіння, бо тепер наслідком смішно малих чиншів (наприклад каварні, що платили перед війною по 30 тисяч долярів квартального чиншу платять тепер всього 2 доляри) стратили вартість камениці (у Відні їх продажна вартість виносить тепер 5—10 проц. передвоєнної вартости), а це не дає можливости користати для промислових цілей з гіпотекарного кредиту й тим способом позбавляє австрійський промисл можливости за дешевий процент одержати міліярдові позички. З другого боку цілком нема приватної будівельної діяльности, бо не оплачується вкладати капітали, якщо вони не можуть давати жадного опроцентування. Правда, громада міста Відня, в якій панують соціял-демократи, будує дуже богато, одначе кошти цих будівель, одержувані за допомогою окремого, дуже великого мешканевого податку, великим тягаром лягають головно на середній стан і без того зубожілий наслідком війни та повоєнної політики.

Тепер соціял-демократична фракція, яка мотивувала свою обструкцію в парляменті тим, що він не має права рішати про таку важну справу, видала комунікат, в якому домагається переведення нових виборів до парляменту, а також видання закону про плебісцит, щоби цю справу можна було передати евентуально на всенародне голосування.

Вся австрійська преса, за винятком, розуміється, соціял-демократичної, дуже різко виступає проти цього комунікату і вказує на те, що нові вибори з їх величезними коштами та відірванням населення наслідком передвиборчої агітації від спокійної праці дуже погіршили би і так лихе економічне становище Австрії.

Полемізуючи з соціял-демократами, віденська „Нає Фрає Пресе" подає між іншим цікаві цифри про будівельний рух в Німеччині після привернення там нормальних чиншів. В 1928 р. видано в Німеччині на нові будови 3,3 міліярди золотих марок і збудовано 290 тисяч нових помешкань. З того 75 проц. припадає на приватну будівельну діяльність.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ. 10)

Оповідання.

(Продовження.)

— Не випадає! — це страшний закон. Ось і тепер пані-матку аж підкинуло, аж свербів її язик, щоб крикнути, що це все брехня, — але ні, це не випадало! Щоб урвати розмову, пані-матка моргнула на чоловіка і встала від стола. За нею встали всі. І коли стара Пшепюровська їй дякувала за обід — пані-матка зітхнула перед старою.

— Я така змучена, що мушу положитися; може й ви, пані, положитеся і спічнете?

— О, ні, ні! — майже підскочила старенька. — Тут у хаті дуже гарячо і душно, ми підемо тепер у сад. Гей, молодь, тепер у сад, бо пані-матка бажає спочити по трудах.

Пані-матка закусила уста і прохала панотця:

— Йди з ними в сад! Що тільки той приїхав, ще й не розгостився, а вона вже присілася до нього. Йди!

—Добре, добре, — каже пан-отець. — Але що я маю робити? Тож не моє діло...

Пані-матка заломила руки.

— Теоретики ви всі, мущини! Вчиться то шіснацять літ у школі, щоб жити для правди, а неправду щоб побіджати! Потім ще двацять літ проповідає те саме з проповідальниці народові, і коли прийде така Пшепюровська в його дім і тут сіє неправду — він безборонний, не знає, що робити! І то називається наука й мужеська відвага! Йду я сама!

Вийшла пані-матка в сад.

Грицько нудився серед того товариства, тому вийшов у сад, знайшов свою похилу яблінку, через якої галузки продиралося легко проміння сонця і, як довгий, простягнувся. Очі впялив у синє небо, по якому плили легенькі облаки й почав дрімати.

— Пане Грицьку! — промовила пані-матка, проходячи біля нього. — Чого ви положилися в такий невідповідний час? Там стара, простіть мені за слово, бреше, бреше й нема кому виступити проти тої брехні, а виж її знаєте, нераз дотяли ви їй добре. Йдіть і тепер!

— Нехай собі бреше! — відповів Грицько, обертаючись на другий бік. — Чудово світить сонечко і небо таке красне! Нехай бреше! Мене вже знудило це все, я потім поговорю з Багрієм, відбрешу йому все. Дивіться, пані добродійко, яке чудове небо!

— Поет!

— Поет — не поет, а чого ви живете з ними? Йдіть і скажіть: вон, забирайся раз на все!

Пані-матка тільки махнула рукою і побігла далі.

На довгій стежці, що вела через увесь сад до альтанки, стояла Ксеня зі Стецьком. Він говорив щось до неї живо, а вона зривала рукою листки з винничок, приглядалася їм... В альтанці сиділи всі три Пшепюровські і Багрій з ними. — Ось вже ловлять його! — подумала пані-матка і промовила до доньки:

— Доню, перепроси на хвилину пана й ходи мені до кухні помогти.

А коли були самі, мати навчала доньку. Питає:

— Про що ви говорите обоє?

— Про ніщо, він розказував саме про свою сестру, мамцю.

— А не освідчився він ще тобі? — спитала мати, дивлячись пильно донці в очі.

— О, мамця зараз також щось...

— Отже, — продовжала мати, — коли він тобі ще не освідчився, то чого ти вистоюєш з ним сама одна? Я вже нераз тобі казала, що доки дівчина ще вільна, то має бути до всіх однаково чемна, однаково привітлива. Чогож ти кинула Багрія?

— Він такий якийсь, такі довгі, замашисті в нього поли...

— Поли — не поли, замашисті — не замашисті! А й він чоловік. Ще не знаєш, котрий твій суджений, чи може і жаден з них. Стецько, видно, добрий хлопець, але де йому ще до хліба, а той може й завтра до вінця, тому до обидвох однаково чемно! Це одно. А друге: чого ти лишила самого Багрія з „тими во"? Ти-ж чула, як „та во" вже розбрехалася, вона далі молотиме язиком.

— Овва, нехай собі й меле, що мені до того?

— А як вона вихвалить себе, а тебе очорнить і нас усіх? Очорнить перед Багрієм, а він повірить і подасть далі і скаже, ну, скаже і Стецькові? Га?

Донька мовчала.

— Отже не відлучуйся від них, але тримайся всіх разом, там зараз прийде батько і я прийду туди небаром. І памятай: незаручена дівчина до всіх однаково чемна!

— Добре, прошу мамці, — відповіла, відходячи.

А тимчасом тоді саме, коли пані-матка покликала доньку, пані Пшепюровська зловилася руками за голову й мало не розплакалася:

— Вандзю! — каже до доньки, — біжи мені як стій до дому! Я спішилася й забула замкнуть шафу, а там наше срібло, наша біжутерія! І вікно — о, Господи! — забула я заперти! Як хто влізе в хату! О, Господи! Біжи-ж, моя доню, і позачиняй усе!

Донці приходило це мабуть уже не вперше почути таке слово.

— Як мамця тепер усе забувають! Там преців наші золоті годинники й перстені з брилянтами. Йду! Йду! — І вона щезла в тінях дерев.

Коли Ксеня вернула, говорила далі зі Стецьком та, говорячи, все більше й більше наближалася до альтанки, аж поки не увійшла до неї і не сіла біля Місі.

Грицько захропів на ввесь сад.

(Продовження буде.)

Фальшівник політичних документів.

Сензаційний скандал серед російської еміграції.

Цими днями в Берліні арештовано московського емігранта Володимира Орлова. В 1917-18 р. він служив у більшовиків у чека, а потім втік до Одеси і став начальником розвідки Врангеля в Берліні, далі займався підроблюванням ріжних нібито урядових документів Радянського Союзу і Комінтерну, які і продавав Америці. В 1922 р. він брав діяльну участь у підготуванні замахів на Чічеріна, Крассіна, Раковського та інших діячів радянської дипломатії. Разом з бувшим московським соціял-революціонером терористом, Борисом Савінковим, полковником Ельвенгреном та англійським шпіоном капітаном Сіднеєм Рейлі Орлов організував замах на радянську делегацію в Берліні. Пізніше Орлов стояв у тісному звязку з бувшим начальником відділу для чужинців при берлінській дирекції поліції, Бартельсом.

Тепер Орлова арештовано з наказу берлінської поліції власне за підроблювання документів, які мали компромітувати більшовиків. Слідство, яке веде берлінська поліція, встановило, що відомі підроблені листи Андрія Лівицького з Варшави, які свого часу опублікував у Відні „Абенд", в Парижі „Українські Вісти", а в Харкові „Комуніст", підробив власне Орлов. Є також познаки, що в підроблюванні цих листів замішаний один з вищих урядників берлінського більшовицького політичного представництва. Виходилоб, що Орлов підробляв документи на два боки: для капіталістів і для комуністів.

Німецький уряд збирається після закінчення слідства видалити Орлова з Німеччини.

За опанування нафти.

Намірена злука двох найбільших нафтових товариств в Америці.

В біржевих кругах Ню-Йорку обговорюють справу недалекої злуки двох найбільших американських нафтових товариств — Стандард Ойл і Вакуум Ойл. Таким чином, коли ця злука буде переведена, вся нафтова продукція Америки буде сконцентрована в одному величезному підприємстві. Та цього мало. Досі ці дві компанії у своєму змаганні до опанування всяких нафтових теренів по чужих країнах нераз ворожо виступали проти себе. Тому намірена злука обох товариств буде означати незвичайне скріплення становища Америки на світовому нафтовому ринку. Можливо, що ця злука була подиктована також мотивами закордонної політики, бо досі найбільшим конкурентом Америки в справі опанування світових нафтових теренів була Англія. Американські газети пишуть, що між обома товариствами вже осягнено порозуміння в справі використання нафтових теренів у Венецуелі, а також в справі ужиття радянської нафти.

На рідношкільні теми.

Міліон членів „Рідної Школи".

Коли літом минулого року „Рідна Школа" найшлася в безвихідному фінансовому положенні, тоді появилися в наших часописах статті про санацію товариства ріжного змісту й настрою. Ліва преса ворожила „Рідній Школі" неминучий розвал, спихаючи всю вину на теперішню Головну Управу.

Але „Рідна Школа" не впала, навпаки, перейшовши тяжку фінансову кризу, змогла завдяки збільшеній жертвенности нашого патріотичного громадянства, а особливо духовенства, не тільки вирівняти біжучі залеглости, але й сплатити значну пайку довгів з попередніх літ.

А всетаки спитаємо, що буде дальше? Чи знову в літі наші часописи будуть переповнені розпучливими відозвами Головної Управи про негайну поміч і санаційними статтями громадян доброї й злої волі, чи може життя „Рідної Школи" поплине вже спокійно, без фінансових клопотів? На жаль, ті самі клопоти, що мучили Головну Управу минулого літа, вернуть і в цьому році, якщо справи організації товариства не поставиться інакше.

На найближчому Загальному Зізді „Рідної Школи" буде ухвалений новий статут, по якому обсяг діяльности товариства має обіймати всі землі польської держави. Після затвердження цього нового статута товариство зможе поширити свою роботу й на волинські, холмські та поліські землі, розуміється, оскільки влада цей новий статут затвердить.

Першим старанням товариства буде тоді придбання як найбільшого числа членів. Чи міліон членів „Рідної Школи" — це утопія? Ні, це справа цілком можлива й навіть не так важка до переведення! Якщо кожний член дасть річно два золоті вкладки, то товариство матиме на рік два міліони золотих, якими зможе без журби покривати всі свої шкільні, захоронкові, бурсові, видавничі й адміністраційні видатки.

Отже придбання якнайбільшої кількости членів — це найпильніше і найважніше завдання теперішньої й найближчої управи „Рідної Школи". Але такої далекосяглої організації сама Головна Управа зі свого центрального осідку вчинити не може, навіть якби мала дуже великий адміністраційний апарат. Це можуть і повинні виконати в першій мірі старшини Кружків товариства, повітові Союзи Кружків чи то Кружки, наділені правами повітових Союзів Кружків, службовики, заняті в Кружках і повітових Союзах, відтак кооперативи відповідними поученнями, патріотична академічна молодь, а вже найкраще й найуспішніше наші духовні, які мають завсіди нагоду безпосередніх зносин з народом.

Кожний свідомий український громадянин повинен вважати своїм обовязком, впоїти в кров і кости всім нашим людям без ріжниці пола, стану й віку, що приналежність до „Рідної Школи" й точне плачення річних вкладок по 2 зол. — це необхідний народній обовязок кожної нашої людини, що хоче ратувати свій нарід від національної й релігійної загибелі.

Нехайже ніхто не спічне в роботі для придбання членів „Рідній Школі" доти, доки не побачить на убранні кожного українця й українки почесної металевої членської відзнаки „Рідної Школи", яку „Рідна Школа" небавом заведе і нею кожного свого члена наділить.

Справним способом можнаб використати тепер й антиалькогольну пропаганду для згаданої ціли: переконати людей, що половина гроша, марнованого досі на алькоґ. напитки, вдвигнулаб й удержалаб нам всі захоронки, школи, бурси а навіть проектовану українську промислову школу у Львові.

Покищо постараймося про те, щоби ще до літа „Рідна Школа" могла нараховувати бодай *сто тисяч* членів, а тоді не верне знову та дуже прикра минулорічна фінансова скрута!

А сто тисяч членів придбати — це хіба вже не так тяжко! Тільки сильної й доброї волі та твердої віри в успіх! Чехи це недавно робили таксамо.

Відгомін 1914 р.

Цікаві документи про сербську закордонну політику.

Недавно в Берліні вийшов перший том великої трьохтомової праці сербського леґаційного секретаря, Боґішевича, який протягом сімох років перед війною був у Берліні, про закордонну політику Сербії від 1903 до 1914 р. Цей перший том містить акти з сербських архівів головно донесення сербських дипльоматів, а також інструкції президента міністрів Пашіча та телеграми російського царя.

Опублікований тепер офіціяльний матеріял потверджує те, що відомо було досі про сербську політику та її боротьбу проти Австро-Угорщини. Одначе його цікавість полягає в тому, що він дуже гарно змальовує роботу зручних сербських дипльоматів в Европі.

Таксамо цікавою й богатою матеріялом є книга бувшого сербського міністра Йовановича „Кров словян", в якій він висловлює між іншим твердження, що сербський уряд кілька тижнів наперед одержав відомости про плянований замах на архикнязя Франца Фердинанда.

Сербський уряд оголосив обох цих авторів зрадниками, що працюють на користь Німеччини й користають з копій актів, які свого часу, підчас окупації забрав німецький уряд в Білгороді та заповідає оголошення офіціяльних актів у тих справах, що мають появитися в так званій блакитній книзі.

Е. ЧИКАЛЕНКО.

До ювилею П. Мілюкова.

3)

(Уривок зі щоденника.)

(Докінчення.)

Про народню школу зробив доклад В. К. Прокопович, який був на учительському зізді в Петербурзі. Він спинився на тих висловах про школу, з українською викладовою мовою, які чути було в думі: „вони не просять", „вони не хотять". Навпаки, в „Раді" у 1906, 1907 роках друковано заяви робітників, селян, підписані тисячами душ, про потребу своєї школи, своїх катедр по університетах. Коли голова державної думи Родзянко заявив у думі, що селяни „не понимають и не хотять украинскаго языка", то земляки Родзянка, катеринославські селяни надрукували протест проти цієї заяви, підписаний 1800 душами. Несвідомі селяни дійсно не просять і не хотять, але не тільки української школи, а й до всякої їм байдуже, а тільки воруХнеться свідомість селян, то вони зараз вимагають своєї школи. Це заявлялось і в пресі, і на всяких зіздах, а до 1905 року навіть земства деяких губерній вимагали української школи. Виходить, що й просили і хотіли і визнають потребу в ній і вимагають.

М. С. Грушевський про катедри сказав у скороченні те, про що він писав нераз і зазначив, що торік він склав для кадетів пояснюючу записку для законопроекту про катедри, якої досі кадетська фракція не використала, хоч перед виборами у четверту думу кадети врочисто обіцяли внести законопроект цей у думу.

Нарешті М. П. Василенко сказав, що підчас ювилею „Русскихъ Вѣдомостей" в адресі від української преси справедливо підкреслено, що ця ліберальна газета за все своє 50-літнє існування майже ніколи не звертала уваги на національні питання в російській державі взагалі, а на українське зокрема. Це саме можна сказати про всю поступову російську пресу, крім хіба польського питання. Вона просто „прогавила" питання, які хвилюють більшу частину населення Росії і які вже так значно виросли, що не помічати їх стало неможливим. Але й досі кадетська преса не ставить українського питання, не дебатує його, не полемізує, а наче не помічає, наче іґнорує його і це подає привід думати, що вона до нього ставиться неґативно.

По скінченні докладів Мілюков зауважив, що з приводу інформаційних докладів він нічого не має сказати — чого він не розібрав, то перепитував, але програмова промова М. С. Грушевського потребує обговорення.

Він цілком згоджується з українською програмою мінімум, яку кадетська партія взялась боронити, коли умовлялася з українцями перед виборами в 4-ту думу: народня школа на рідній мові, вичування української мови в середніх і в педагогічних школах, катедри по українознавству по університетах, мова в суді — це він все раз у раз визнавав і визнає, але з автономією України, особливо з федеративним устроєм Росії, він згодитись не може. Кадетська програма визнає автономію для Фінляндії та Польщі, бо там за це говорить історія і сучасний стан, в українців цього не було в історії і нема тепер. Щодо федеративного устрою, то він рішучо проти цього, бо це приведе до її розпаду. Та, взагалі кажучи, українці зовсім не так розуміють федерацію, як повинні. Федерація є стремління до обєднання, а не розєднання. Американські штати, або германські королівства і герцогства були зовсім самостійні, а потім увійшли в федерацію, тобто обєднались. Українці-ж з одного державного тіла хотять утворити федерацію, яка складалась би з окремих суверенітетів. Він боїться, що ці думки пошкодять українцям, бо обурять проти них навіть і поступове російське громадянство.

М. С. Грушевський в гарячій промові відповів йому, що вся історія українського народу свідчить про його боротьбу за автономію, а в наші часи ця ідея, починаючи від „соединенныхъ славянъ", іде через Кирило-Методіївське братство, через Драгоманова, „Кіевскую Старину" до наших днів. Ще недавно „Рада" в ч. 14 зовсім отверто в передовиці заявила, що ми автономісти-федералісти і з цим ми ніколи не крились.

Ми зовсім не наважуємося на розпад Росії, навпаки, думаємо, що забезпечення національних прав кожного народу, з яких складається Росія, тільки зміцнить її цілість.

Треба зауважити, що ця полемічна промова Грушевського була яскрава, кольоритна і дуже гарна, тоді, як перша програмова — суха, книжна, наче лекція, але звичайно, дуже змістовна, остання-ж — і змістовна і переконуюча.

Мілюков видимо був вражений і не зміг її збити, а обмежився тільки сказати, що при такому розумінні українцями федерації, кадети напевно порозуміються з ними, але тепер, на жаль, він не може дебатувати цього питання, бо вже пізно і йому час на нараду з кадетами.

А тимчасом було записаних ще кілька душ, що мали говорити. Тоді на пропозицію голови Е. Г. Шольпа, промови обмежено пятьма хвилинами.

Ф. П. Матушевський встиг тільки сказати Мілюкову, що напевне кадети прийдуть до думки про федеративний устрій Росії як прийшли до думки про потребу народньої школи та катедр для українців, що перше відкидали. Сам Мілюков, коли був на археологічному зізді в Києві 1899 року, то не хотів визнати насущних потреб українців. Що-ж до потреби автономії, то українці завсіди про неї дбали. Навіть предок теперішнього Капніста їздив у XVIII. віці до Берліна шукати піддержки для України в Прусії.

І. М. Полторацький, в гарній і гарячій промові, висловив думку, що аґрарне питання, яке було

Відгуки дня.

Від Кавказу...

Десь там, далеко-далеко де синій овид об землю черкає, — стоїть Кавказ, високий та гремучий.

Чували ми про нього богато. З обовязкової і приватної лектури в гімназії, з промов і декламацій на вічах і концертах.

Кавказ!...

На ньому справедливі боги прикували до скали добродія Прометея, зате, що показав людям як робити вогонь, коли є дрова. Люди так захопилися тим, що почали винищувати ліси, випродуючи всякі Карпати, чи Біловежі загранічним фірмам.

Кавказ!

Від нього аж по одну річку коло Перемишля тягнеться один лан, а його власником... хто хоче і не хоче. На цім лані давен-давна жив один нарід, який давав їсти кожному, хто до нього заблукав. Давав їсти, потім почав слухати, а вкінці затягнув на сумну нуту: „Біда тій чайці небозі"...

Кавказ!

Так називається і одна поема Шевченка, через яку в школі стільки посипалося двійок, а на концертах тільки збешталося декляматорів.

Отой саме Кавказ, далекий, високий, романтичний прийшов мені на думку, коли я дістав журнал „Хвилі Кубані". Журнал виданий у Празі, гуртком еміґрантів, яких доля прогнала з їх прекрасної батьківщини.

„Ми рішили видати всі твори Якова Кухаренка, батька-отамана кубанського війська і приятеля Шевченка".

Так пише мені редакторка журналу.

А далі:

„Черкніть 2—3 слова про видання творів, може хто з Галичини відгукнеться і пришле передплату (10 к. ч.)".

Черкнув я тих 2—3 слова, додавши до нього історично-географічний вступ, але чи що буде з цього мойого черкнення?!

Дай Боже, щоби після нинішнього фейлетону засипала мене наша читаюча публика запитами про адресу в-тва, величину книжки, ілюстрації, папір і окладинку. Я радо послужив би для доброї справи, не жалаючи навіть опусту для себе.

Але Шановна Редакторко! Я не впав з місяця, а родився, живу і не хочу жити в Галичині.

Не перечу. Ми любимо Кавказ (сідоглавий, високий, гремучий, рідний), вживаємо його дуже часто як риму до: наказ, образ, перелаз, а навіть до: нас, час, мас, окрас... Любимо геройське племя кубанців, знаємо про Кухаренка, а навіть любимо про це все читати... Цього всього не перечу, а ще й де можу, видвигаю, але що до купівлі книжок, то ми... якби це сказати... вважаєте... ну... розумієте... бачите... не дуже... тев.

Галактіон Чіпка.

„гвоздем" за перших дум, вже повинно у кадетів замінитись національним питанням і коли кадетська партія не хоче стати тільки великоруською, вона повинна рахуватись з стремлінням українців, як з ними рахується київський кадетський комітет, та він і не може не рахуватись, бо ось тут — з десяти кадетів, що зібрались у цій салі — сім свідомих українців.

Мілюков знов відповів, що він власне ніколи не був противником українського самоозначення (самоопредѣленія), а тепер, після вислуханих інформацій, тим більше, а ідеали українські такі далекі, що про них реальним політикам нема чого сперечатись.

Але Мілюкову трудно вірити. Він, наприклад, запевняв, що разураз визнавав за українцями право на самоозначення, але це неправда, бо на зїзді журналістів 1905 року в Петербурзі він, правда, неофіціяльно, а в приватній розмові з нами — „інородцями", висловлювався виразно, як централіст-нівелятор. Правда, тоді він не бачив українського руху, не вірив в його життєву силу, а тепер, здається, вже переконався, що з цим рухом треба рахуватись.

Коли закінчилась нарада, то ми, сміючись, говорили один одному, що Мілюкова начинили так, що він не знать, як і в думські двері просунеться.

23. лютого 1914 р.

Дійсно, промова Мілюкова в думі 19-го лютого найбільше змістовна, найбільше обґрунтована. Коли читаєш її, то так і бачиш виразно, що оцей факт він узяв з докладу такого, а цей уступ від такого і вся промова складена на основі докладів, зроблених йому в Києві. Ця промова, перекладена з стенографічного думського звіту, надрукована в ч. 49 „Ради" за 1914 рік.

Занедбана справа.

За опіку над ремісничою молодю.

Заходом тов. „Зоря" відбулися в четвер 14. п. м. сходини в домівці тогож товариства під проводом директора Тапчаковського, на яких виголосив обширний реферат в справі опіки над ремісничою молодю о. Малиновський. Референт обзнайомлений добре зі справою опіки, бо відбув навіть спеціяльну поїздку до Німеччини для вивчення тої справи. Провідною ідеєю в ході думок референта було вилобути ремісничу молодь з темного підвалля як фізичного так і духового та зтворення з неї здорових морально і фізично а рівночасно свідомих національно громадян. На програму опіки повинно складатися два елементи: 1) максимальний плян, що обіймав би справу ремісничих домів і палаток з викладовими салями, бібліотеками та площами для спортових забав і приміщеннями для проволження часу по скінченій щоденній роботі; 2) мінімальний плян агуртування покищо якнайбільшого числа молоді під відповідною опікою поза варстатами праці.

В ширшій дискусії, яка розвинулася, забирали голос о. Липиняк, о. Бучацький і пп. Гевак, Галібей, Чума, Кандяк, Стефанівський, Карпяк, Березовський, Белеґай, Волосенко та Преторіус. Як головну точку балачок усталено справу відповідного добору людей, які мають занятися опікою та вишуканням, зглядно будовою відповідньої домівки для ремісничої молоді. Істнуюча домівка в тов. „Зоря" може помістити найвище 50 хлопців, а всіх термінаторів українців у Львові є біля двох тисяч; їх радо приймають до польських товариств, де вони поволи денаціоналізуються і відпадають від нашого народу.

Сходини покінчилися вибором ініціятивного комітету в складі оо. Малиновського та Бучацького і пп. Стефанівського, Гевака та Волосенки, який має в найкоротшому часі в порозумінні з іншими українськими установами опрацювати програму праці.

Учасник

Ограбили почтовий ваґон.

Забрали 105 тисяч зол.

В пятницю в год. 7. вечером на почтовий амбулянс особового поїзду (що виїхав із Розвадова) біля Дембіци підчас руху напало двоє людей, один в однострої залізничого ревідента, другий в цив. одязі. Під загрозою револьверів звязали шнурами почтового урядовця Букалу та возного й обох підчас руху поїзду викинули на залізн. шлях. З ваґону забрали готівкою 105 тисяч зол. і богато грошевих листів і вартостевих посилок. Поліція веде слідство.

—o—

Апел. присуд на членів біл. „Громади".

Виленський апеляційний суд видав присуд у справі членів білоруської „Громади", засуджених за протидержавну діяльність. Апел. суд злагіднив присуд І. інстанції настільки, що бувш. послам Тарашкевичеві, Рак-Михайловському, Мятлі та Волошинові, що були засуджені на 12. літ тюрми, зменшив кару на 6 літ вязниці для кожного. Трьох засуджених по 5 літ і 4 по чотири кори суд увільнив.

—o—

Побічні платні не можуть перевищати держ. платні.

У президії польської ради міністрів опрацювали проєкт розпорядку, на основі якого держ. урядовці, які займають становища в надзірних і контрольних радах, у комісіях банків, держ. підприємств і монополів, мають одержувати винагороду з того титулу лише до якоїсь висоти, яка не перевищала би їх платні. Проєкт цей ввійде під наради ради міністрів.

—o—

Диктатура в Німеччині?

Є чутки, що президент Німеччини по Великодні покличе на диктатора ґен. Ґренера, на осн. 48 уст. конституції Кабінет зреформують зовсім. Канцлером буде Лютер, міністром закорд. справ Кас (центр.), а мін. скарбу дир. Держ. Банку д-р Шахт.

—o—

Німеччина відмовила візи Троцькому.

З Москви повідомляють, що німецький посол при більшовицькім посольстві Дірксен, який тепер є в Берліні, на просьбу Літвінова дав до зрозуміння німецьким правлячим колам, що уряд СРСР, був би невдоволений, колиб німецький уряд дав Троцькому візу на вїзд у Німеччину. „Вечерняя Москва" повідомляє, що нім. уряд оконечно відмовився дати візу Троцькому.

Солідарний Чічерін.

Берлінський центр. орган „Ґерманія" повідомляє з Москви, що рада нар. комісарів продовжила комісареві закорд. справ Чічерінові його відпустку для порятування здоровля до 1. травня ц. р. Чічерін вислав до гол. управи партії письмо, в якім заявляє, що солідаризується з закорд. політикою уряду та заповідає, що хоче остати в партії. Далі заповідає Чічерін, що 1. травня хоче вернути у Москву й обняти керовництво закорд. політики.

—o—

Чічерін буде послом у Римі?

З московських дипл. кол зачувати, що Чічерін не верне на становище комісаря закорд. справ. З огляду на стан здоровля буде він іменований більшовицьким послом у Римі.

Тугачечський арештований?

„Кур. Варш." повідомляє, що в Москві розійшлася чутка, що Тугачевського арештували. Кілька днів тому арештували його адютанта Крамарчука.

—o—

Монархістично-більшовицький маніфест.

„Н. Вр. Тгт." повідомляє з Берліна, що вел. кн. Кирило видав як одинокий претендент до рос. престола маніфест, у якім заповідає, що хоче російську політику повести на відповідний шлях. Вел. кн. Кирило хоче вдержати більшовицький устрій та запевнити народнім представникам постійний вплив на законодавство. Головною підпорою нової монархістичної системи була би більшовицька система. Далі заповідає маніфест введення 8-годинного дня праці, свободи виборів і преси. Вкінці заявляє кн. Кирило, що вірить у свій недалекий поворот до Росії для виконання царських обовязків.

—o—

Колиб у СРСР. прийшло до контрреволюції...

„Н. Фр. Пр." повідомляє з Царгорода: Троцький сказав, що колиб йому не позволили на побут у Німеччині, тоді постарається про дозвіл на побут у Норвеґії або Голяндії. Далі сказав Троцький: Сталін вірить у можливість істнування нац. комун. держави між капіталістичними державами. Троцький каже, що не можливе є істнування такої відокремленої комун. держави. Надії деяких рос. ґруп на скорий упадок більшовицького правління не здійсняться. Колиб прийшло до контрреволюції, то вона матиме фашистівський характер. Із теперішніх більшовицьких реформ удержиться напевно управильнення справи земельної реформи.

—o—

Мадридський університет зачинений.

Карні санкції.

Мадридський університет зачинений на основі королівського декрету до жовтня 1930 р. Ректора, деканів поодиноких виділів і адм. секретарів завісили в урядуванні. Їх функції обняв іменований властями комісаріят. Рівночасно король підписав шість декретів про карні санкції, як пересунення речинця іспитів, утрату відбутих семестрів і т. д. Санкції ці торкаються всіх есп. вищих шкіл і університетів, за виїмкою пятьох. На вулицях Мадриду сильні поліційні відділи й товпи публики. Около 20 професорів мадр. університету заявило, що не беруть відповідальности за евент. консеквенції зарядження, виданих властями в звязи з подіями в вищих школах.

—o—

Габібула капітулює.

Габібула вислав до Аманули парляментаристів і просив здержати на кілька днів воєнну акцію, щоби опрацювати умовини, на яких Габібула міг би піддатися. Заняття Кабула Амманулою є справою кількох днів.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·87·50, канадійський долар 8·79·75—8·80·00 чеська корона 0·26·33—0·26·50, австрійський шілінґ 1·25·00 1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·25 француський франк 0·34·50 0·34·75, швайцарський франк 1·71·20—1·71·50 фунт штерлінґів 43·40·00 43·60·00, радянський червінець 17·50 - 18·00.

Золото: 20 корон 36·70·00—36·70·00, 20 франків 33·20·00—33·60·00, 20 німецьких марок 41·20·00—41·60·00, 10 російських рублів 46·50·00—45·80·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·00—0·67·50, 5 австрійських корон 3·45·00 3·50·00, австрійський флорен 1·72·00 1·75·00, російський рубель 2·80·00—2·90·00, копійки на рубель 1·40·00—1·45·00.

З життя наших установ.

Загальні Збори „Маслосоюзу".

В пятницю 15. п. м. відбулися у Львові XVII. звичайні загальні збори Краєвого Молочарсько- го Союзу („Маслосоюзу"). На 201 членів (моло- чарських кооператив) явилося 74 віпоручників і 44 гостей. Між гістьми був теж ред. американ- ської „Свободи" п. Ом. Ревюк, якого повитано на зборах дуже сердечно.

Після приняття звіту дирекції з діяльности й рахунків за діловий рік 1928 на внесення кон- трольної комісії уділено абсолюторію надзірній раді й дирекції та затверджено біланс за 1928 рік. По оживленій дискусії, що стояла на високому фаховому рівені, вибрано на місце трьох вильо- сованих членів надзірної ради нових, а саме: Сі- лецького Степана, учителя в Лютовиськ, Миколу Дурбака, міщанина з Войнилова (обох поновно) і Семена Вітика, справника кооперативи в По- тиличі.

Таким чином склад надзірної ради Маслосо- юзу тепер такий: інж. Юл. Павликовський — го- лова, о. Константин Петрушевич, парох в Конюхові — заст. голови, д-р Микола Рибак, адв. в Перемишлі — секретар, інж. Іван Мирон, емерит. зал. радник і б. секретар шляхів, Генрик Коваль, управитель школи в Перекосах, Федь Глум, го- сподар у Викторові, Степан Сілецький, учитель в Лютовиськах, Микола Дурбак, господар у Вой- нилові, Семен Вітик, справник кооперативи в По- тиличах — члени.

Збори Маслосоюзу, що мали симпатичний, наскрізь діловий характер, заявилися за продов- жуванням роботи в централі і на місцях в доте- перішних напрямах.

На господарські теми.

Як рятувати озимину.

З „Сільського Господаря" подають нам у цій справі такі інформації: В Німеччині перевів один господар дуже вдачну пробу з рятуванням ози- мини.

Було це в 1924 р., коли озимині грозила така сама катастрофа як того року. Великі маси снігу з нічними приморозками можуть і в нас створи- ти ледяну поволоку і збіжжа, яке вже тепер за- чинає будитися, може просто вдуситися. (Як нас повідомляють, земля під снігом вже тепер роз- мерзається).

Згаданий господар виїхав був на провесні в поле з бороною і волочив озимину. Докладніше кажучи, то він волочив не озимину а сніг на ози- мині. Потім, тобто по волоченні він запримітив, що сніг, кожного дня зменшувався на 4 до 5 цен- тиметрів. На заволоченім полі згинув він за 8 днів, підчас коли на незаволоченім лежав ще 3 тижні.

На цей досвід німця требаб звернути пильну увагу наших рільників цього року. Бо на полях лежить велика верства снігу, що безсумніву вплине дуже зле на озимину. Чи не пора вже по- волочити снігу, щоби таким чином звільнити о- зимину зі снігових оков.

Нетерпимість.

У вересні м. р. обходила станиславівська ґимназія 200-літні роковини свого істнування. Ювилейний Комітет, куди входили дуже по- важні особи (архієреї, деякі міністри і інші люди на високих становищах), запросив на це свято всіх давних учнів школи, а заразом ві- звав їх надсилати спомини з давніх шкільних літ для видання пропамятної книги. На тому зїзді зібралося більш 300 давніх учнів, при- належних до трьох народностей краю і до ріжних партій. І всі вони провели два дні в найкращій товариській гармонії, згадуючи ми- нулі часи та виголошуючи промови та пісні в українській і польській мові. Нічого не зако- лотило їх миру і всі відїзджали зі свята вдо- волені.

Але відтак іншого духа внесли деякі про- фесори ґімназії, що занялись редакцією про- памятної книги. А саме коли один з найстар- ших учнів ґімназії, о. А. Стефанович зі Львова, прислав свої ширші спомини в рідній мові, прохаючи помістити їх в оригіналі, ре- дакція заявила йому, що для одностійности видання рукопис мусить бути перекладений на польську мову. А коли автор на це не зго- дився, звернено йому ту працю.

Не знаємо, чи таке становище редакції покривається з інтенціями Ювилейного Комітету і чи воно взагалі йому відоме.

Цікаво, як поставляться до такого рішен- ня й інші наші земляки, що мали намір узяти участь у згаданім альманаху.

—o—

НОВИНКИ

— **Не розуміють української мови.** Останніми часами дуже часто відмовляються трамваєві кон- дуктори у Львові обслугувати тих пасажирів, що звертаються до них українською мовою. Вони вдають, що її не розуміють. І нині трапився та- кий випадок у трамваю ч. 4. До воза всіли при вул. Потоцького українські школярки і просили білетів з пересідкою. Кондуктор ч. 450 не хотів дати білетів, кажучи, що по українськи не ро- зуміє. Своєю впертістю довів до галабурди та спричинив на найближчій зупинці інтервенцію поліції. Українське населення Львова, що опла- чує великі податки на місто й міські підприєм- ства і що користується трамваєвою залізницею має хіба право вимагати, щоби трамваєва служ- ба розуміла й українську мову.

— **Вийшли на волю.** В пятницю 16. ц. м. в год. 4.30 попол. випущено на волю всіх тих, що були арештовані на Личаківському цвинтарі у звязку з похоронами застріленого студента Любовича. Разом вийшло на волю 10 осіб. Слідство проти них ведеться дальше.

— **Невдатний страйк.** Львівські пекарі почали страйк на знак протесту проти цін на печиво, встановлених маґістратом. Тимчасом міська апровізаційна управа заявила пекарям, що якщо вони не можуть дістати муки по ціні означеній маґістратом, тоді маґістрат може постачати їм такої муки. Пекарі на це не згодились. Тоді місь- ка апровізація почала випікати хліб сама при по- мочі фабрики „Меркурія" і добровільних учас- ників, власників пекарень. Пекарі страйкують, але хліба в місті є досить. 1 кг. пшеничної муки (65 проц.) коштує 88 сот., житньої темної (70 проц.) 70 сот.

— **Перші кошти морозів і снігів.** Рада міні- стрів у Варшаві рішила, щоби державний скарб виплатив управам державних залізниць 25 міліо- нів як відшкодування за заподіяні шкоди суво- рою та химерною зимою.

— **Нещасливий проєкт.** Урядовий проєкт про підвишку комірного зєднує собі щораз ширші протести. Протестують міські ради Львова, Кра- кова, Лодзі та Тарнова, промислово-торговельні палати, союзи купців і крамарів, організації ко- мірників, адвокатів, власників домів, усе це зли- вається в один голос проти проєкту.

— **Мідь на Волині.** На просторі парохії Мидзь- ко відкрили місцеві люди грубі шари міди. Міні- стерство торгівлі вислало з Варшави знавців, щоби перевірили ширину та вартість цього зем- ного добра.

— **Жертви вогню та води.** На північ від Льо- карна горять ліси. Населення Льокарна стриво- жене небезпекою. — У шахтах в Забжі вода за- лила 5 робітників. — У Льондоні над Темзою згоріли великі склади паперу, збіжа та консервів; шкоди в міліонах фунтів. — В японськім місті Ішіока згоріло 12.000 домів. — Американське мі- сто Ельба (стейт Алябама) залите повінню від рі- ки Теа, що прорвала велику гать; є небезпека, що при руїні домів згине багато осіб. — У бол- гарських містах Чирпан і Борисовогород земле- трус завалив багато домів; є й людські жертви. Одночасно Дунай вийшов з берегів.

— **Ріжні вістки.** У поспішнім поїзді з Парижа до Нансі найшли на стації Еперне застріленого головного машиніста; хто його вбив і з якою ме- тою — невідомо. — У Берліні напали два банди- ти на касієра одного кіна, забрали йому всю ка- су і щезли. — Добування вугілля в анґлійських копальнях поправляється; за останній тиждень добули його більше ніж в якийнебудь день за 2 роки; шахтярів є 917.500 осіб. — Румунська рада міністрів рішила звеличати 10-ліття „Великої Ро- мунії" трансатлянтійським перелетом 10-го трав- ня; з Букарешту вибереться капітан Бурдульні через Париж до Ріо де Джанейро, Ню Йорку і назад. — Перший раз від війни зупинився член анґлійської королівської рідні у Берліні: князь Йорк у переїзді до Осльо. — В югославянському селі Гутово 15-літній пастух убив величанського вовка (170 цм. довжини) ручною катапулькою, в яку вложив камінь. — 62.000 марок виграв на льотерії у Німеччині якийсь сліпий жебрак. — Поліція в Будапешті відкрила, що старшина Боз- най, який застрілився два тижні тому, зробив це наслідком американського поєдинку з ґімнази- стом, який кохався в тій самій дівчині; ґімна- зист стане перед судом. — У Ню Йорку помер Да- вид Бунк, що мав колись велику фабрику авт; два останні роки був він учителем; помер у нужді.

— **Документи про причини війни.** Міністерства закордонних справ поодиноких держав видають один по одному документи зі своїх архівів у звязку з останньою війною. У 1917 р. перші були видані російські документи, завдяки революції. У 1919 р. за прикладом Росії пішла Німеччина та Австрія. При кінці 1926 р. вийшов перший том анґлійських актів. Історики працюють досі над італійськими архівами. Франція видає тепер пер- ші три томи. Вся французька колекція матиме 50 томів, яких матеріяли будуть основані на ар- хівах міністерства закорд. справ, військового та морського.

— **Ґалілей не заперся своєї ідеї.** Між ученими вже давно висловлювались здогади, що акти збережені досі в справі Ґалілея — сфальшовані. В актах судового процесу римської інквізиції на- ходимо документ, яким Ґалілей відрікається сво- їх ідей. До цього часу не розяснили питання, чи це було відречення добровільне, чи воно було наслідком жорстоких мук, яких зазнав він перед смертною карою. „Обєднання німецьких учених" вислало 1926 р. до Риму проф. Лемеля, щоби він піддав документи звязані зі справою Ґалілея но- вим технічним методам. Проф. Лемель провів на цих студіях два роки і рішив, що документи — сфальшовані. У найближчих днях він видасть книжку, де докаже свої твердження.

— **Краса і моральність.** Ірляндська влада не дозволила ірляндському жіноцтву вислати своєї представниці-красуні на міжнародній конкурс краси до Америки. Мотив: „цей конкурс це не- моральна виставка, якій не можуть потурати люди, що шанують себе".

— **Жертва рекорду.** Американський автомобі- ліст Ляй Байбль хотів на Фльориді побити о- станній рекорд швидкости їзди майора Сіґрей- ва. Дійшовши до темпа 325 км. на годину, Байбль зачіпив у гоні за якийсь вибалок і вбився, роз- торощивши авто на гамуз.

— **Перша стаття Куліджа.** У квітневій книзі американського журналу „Космополітен Мага- зін" буде видрукована перша стаття Куліджа: „Моє життя в Білім Домі". У ній він писатиме про своє особисте нещастя, яке затроїло йому його карієру президента. 7-го липня 1924 р. по- мер його 16-літній син. Про це каже Кулідж так: „Якби мене не вибрали президентом і я не жив у Білім Домі, мій синок може ще жив би. Він мав намір працювати на плянтаціях тютюну, але ми йому відрадили; він вів би там здорове життя серед праці, а в Білому Домі він нудьгував і весь день грав у теніс. Підчас цієї гри скалічив собі ногу і дістав заражения крови. Я не знав, що та- кою дорогою ціною мені доведеться заплатить за побут у Білім Домі".

— **Цікаві цифри.** Нова статистика стверджує, що найбільше даних, щоби вийти замуж має жін- ка нині на Кореї. Там на 1000 жінок є 1420 му- щин, а в Китаї 1250 мущин. Взагалі в азійських країнах скількість мущин значно перевищає чи- сло жінок. Боротьба за жінку є там нелегка. В Европі навпаки — тут панує боротьба за мущи- ну. Найгірше почуває себе анґлійське жіноцтво: в Анґлії на 1000 жінок є 935 мущин, так само як у Франції, Італії та Німеччині.

— **До делеґатів членів філій і читалень Т-ва „Просвіта".** Пригадуємо, що Загальні Збори Т-ва „Просвіта" відбудуться в четвер, дня 21. марта ц. р. в год. 10-ій передпол. в салі Т-ва ім. Лисен- ка, вул. Шашкевича ч. 5. Щоби Збори могли по- чатися точно в год. 10-ій вказаним є, щоби деле- ґати вже від год. 8-ої зголошувалися зі своїми уповноваженнями при вході на салю.

Добро „Просвіти" — це добро цілого народу, а зокрема кожного з нас.

З театру.

Великий Міський Театр: „Двох панів Б." комедія на 3. дії М. Гемара.

Відомий гуморист, що від літ щедро по- стачає матеріял до кабаретового репертуару і сатиричних журналів, один з найдіяльніших співробітників мистецького варшавського ка- барету „Кві про Кво" зважився ввійти в лі- тературу. Не ввійти, а показати професійним письменникам, як можна „зробити" пєсу при „дрібці" сценічного хисту та дотепній вигадці. З чого можна зробити пєсу — з технічного ознайомлення зі сценою чи з самої вигадки?— саме про це веде дискусію сам М. Гемар у своїй пєсі, показуючи з іронічною усмішкою всі заку- лісові шнурки своєї роботи і переплутуючи її з моментами поетичної уяви.

На дні такого твору лежить техніка за- своєна собі з метод театру Пірандела та Єв- реїнова: переплутати межі дійсности та театру так, щоби навіть у менті відсутности поетич- ної омани добути нове несподіване враження. Зрештою вся ця сатира переходить у деяких сценах у типову легку французьку комедію кращого зразка, не бульварно-сезонового. Сам автор написав собі в пєсі менше-більше рецен- зію на свій твір стилем відомого перекладчика Боя. У всій комедії почувається в ряди-годи його вагання: чи може він дати повну волю своєму темпераментові та дотепові, чи може краще триматись скептичного тону супроти власної праці. Це вагання завважило, здається, на самій розвязці пєси, яка була би багато глибша, якби кінчилась тим, чим починається: ненаситна „муза" Ляура і поет Гожень могли

починати свій роман точно так же як їхні „попередники".

М. Гемар робить враження, що міг би піти слідами плідних французьких легких комедіописців. Публика мала з чого сміятись.

М. Р.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ. (З театру ім. І. Тобілевича). Дня 9. березня ц. р. пройшла в театрі ім. І. Тобілевича премієра „Вія" в постановці тимчасового режісера Боровика. Ця постановка далеко відбігає від втертих шабльонів песи Кропивницького, які ми колинебудь бачили в Галичині. Своєю інтерпретацією вона майже покривається із повістю Гоголя. Повість Гоголя збудована на основі народніх переказів. Одначе страшлива фантастика народніх переказів стала у Гоголя кошмарно-жахливою. Фантастичні подоби „Вія" стали виявом та втіленням того невимовного жаху життя автора. Жах, що переживали, мабуть, сучасні Гоголеві читачі його повісти, переживе хіба тільки дітвора. Вже за часів Кропивницького психольоґія читача та глядача стала зовсім інша. І в песі Кропивницького немає вже тієї кошмарної фантастики. Кропивницький сподівався зацікавити свого глядача більше побутовими сценами старо-українського життя та співочими й танковими номерами, ніж усяким чортовинням. Песа Кропивницького в інтерпретації арт. Боровика стала неначе ілюстрацією повісти Гоголя. Мотив невимовного жаху стає основним мотивом песи. І цей жах, якого вже не може переживати сучасний Гоголівський читач, переживають сотні глядачів під впливом пластичного зображення. Світ фантастичних привидів зображений так реалістично, що висувається на перший плян, а всі побутові сцени тільки легко начеркнені. Режісер зачарувався в Гоголівській казці та казковім світі мавок, лоскотарок, берегинь і цей мальовничий світ здався йому найкращою знадобою для декораційного, музичного та пластичного театрального видовища. І тому нераз підчас вистави глядач мав враження, що бачить якусь нову Беклінівську картину, де світ дійсности і світ уяви так тісно сплітається. Декорації кисти Боровика, мальовані з великим знанням перспективи й пластики, були прегарними рамами для тієї песи. Хата чарівниці в II. дії, каплиця в IV. — це вже мистецькі твори. Декоративній сторінці дорівнювала гра артистів. На перше місце вибився п. Боровик. Його три креації: селянина в I. дії, відьми в II. дії і жида в III. дії були відтворені з великим талантом. Дуже добрим був п. Кемпе в ролі Халяви, який дуже дбайливим опрацюванням ролі та грою повною експресії зєднав собі загальне признання. П. Даньчак, як Хома Брут, дещо неприродний, одначе голосово опанував свою ролю. Слабо вийшов Тиберій Горобець, хорунжий і козак-пияниця. З жінок незрівняною була п. Кемпова, як жидівка, доброю п. Ленська в ролі перекупки. Хори старанно вишколені п. Сарамаґою. Цілість робила незатерте враження. Театрові ім. Тобілевича належало би побажати, щоб і на далі удержався на цьому рівні, на якому тепер станув.

М. К.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Петро Дереш: **Кумис**, збірка оповідань. Накладом Спілки Українських Журналістів і Письменників у Празі. Стор. 106, ф. 8.

Звіт з діяльности Товариства „Просвіта" за час від 26. грудня 1927 р. до 31. грудня 1928 р. Львів, 1929. Накладом Товариства „Просвіта".

Звіт з діяльности і замкнення рахунків Краєвого Молочарського Союзу, кооп. з обм. відп. „Маслосоюз" в Стрию за 1928 р. Львів. 1929. Накладом Краєвого Молочарського Союзу „Маслосоюз" в Стрию.

ЖУРНАЛИ.

Поступ, вістник літератури й життя, Львів, березень 1929. ч. 3. Р. IX. Зміст: Монтрезор: Ця будет... В. Лімниченко: Тріо. Ір Назарко: Не тудою. М. Гнатишак: Осіння. С. Лягерлеф: Різдвяні троянди. Стаття В. Липинського в часописі „Przegląd Wileński". О. Бать: Травневі польські події в історичній перспективі. О. Дністровський: Галицькі соборники. Л. Нигрицький: Роскладовий елемент літератури сучасности. Я. Бохенський: Срібні тіни. Зі світа. З природи й техніки. Всячина. Бібліоґрафія. Літературні замітки. Преса й правда. Криве дзеркало.

Студентський Вісник. Прага, листопад-грудень 1928. р. Ч. 11—12. Р. VI.

Вільне Козацтво, двотижневий журнал літератури й політики. Прага, 10-го березня 1929 р. Ч. 31. Р. II.

Ми Молоді, орган українського протиалькогольного руху. Рогатин, березень-квітень 1929 р. Ч. 3—4. Р. II.

НОТИ.

В. Безкорований: **Музичні твори**: 1) Країно Див — на жіночий хор. 2 Плотію уснув — на жіночий і мужеський хор. 3) Садок вишневий, на жіночий і мужеський хор. 4) Піду в садок, на мішаний хор. 5) Треба всюди приятеля мати. Сольосців з фортепяном. Тернопіль—Львів 1929 р.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок 18-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б."

Вівторок 19-го, г. 3·00 попол. „Пан Дамази", комедія.

Вівторок 19-го, г. 7·30 веч. „Ксьондз Марек" Словацького.

Кіна.

„Аполльо": „Райський огород".

„Лев": „Божеська жінка", Грета Ґарбо.

„Оаза": „Останній приказ".

„Палас": „Йошівара — кут розкошей", Бриґ да Гельм і „Через гріх до щастя", Л. Гарвей.

„Пан": „Задив смерти" (радянська фільма на основі повісти Леонідова).

„Фатаморгана": „Карієра нинішного володпя".

„Химера": „Студентський флірт" або „Геройка арени".

Програма радіо.

Вівторок 19-го.

Льондон (358). 14·00 Музика з готелю „Сесія". 17·00 Музика з Шапгеод Буш. 20·45 Військова орхестра. 22·40 Концерт Шіґеті і Голодшман.

Париж (1745). 15·45 Концерт. 18·45 Пате. 20·30 Орхестра ресторану „Пре о Клер".

Берлін (475,4). 16·30 Музика і поезія.

Мюнхен (536,7). 18·00 Камерний концерт.

Ляйпціґ (361,9). 20·00 Симфонічний концерт.

Відень (519,9). 16·00 Орхестра Достадь. Оперова музика. 20·15 Веселий вечір.

Будапешт (554,5). 17·05 Циганська музика 17·35 Оперова орхестра.

Москва (1450). 16.00 Оперова музика.

Харків (1680). 18·00 Камерний концерт. 19·30 Музична трансляція.

(1680) 17·00 Історія України. 20·00 Підвищення врожайности.

Познань (336,3). 22·15—24·00 Легка музика.

Середа 20-го.

Льондон (358). 16·45 Класичний концерт. 20·45 Камерний концерт. 24·00 Музика до танців в „Клюбу Амбасадорів".

Париж (1744). 15·45 Концерт 18·45 Пате.

Давентрі (482,3). 2..00 Вечір Стравінського.

Відень (519,9). 16·00 Ірландська музика.

Мюнхен (536,7). 16·00 Легкий квартет.

Брюссель (509,7). 20·30 Концерт королівського Т-ва Зоольоґічного.

Будапешт (554,5). 17·35 Циганська музика. 22·35 Військова музика.

Харків (1680). 17·30 Курс української мови. 20·00 Підвищення врожайности.

Громадянине! Чому не став Ти ще досі членом Товариства „Просвіта"?

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича

Скалат:
19.III. Вій.

Грималів:
20.III. Маруся Богуславка.
21.III. Казка Старого Млина.
22.III. Два злодії.
23.III. Вихрест.
24.III. Ой не ходи Грицю

Товсте:
24.III. год. 3. попол. Маруся Богуславка.

Хоростків:
25.III. Маруся Богуславка.
26.III. Вій.
27.III. Казка Старого Млина.

Будзанів:
28.III. Маруся Богуславка.
29.III. Вій.
30.III. Вихрест.
31.III. Казка Старого Млина.

Теребовля:
1.IV. Базар.

Тернопіль:
2.IV. Базар.
3.VI. Воскресення.

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи" зложили з нагоди вінчання п. Романа Волощука фін. концініента в Братиславі з п. Оленою Чермаковою, редакторкою ВП.: Д-р Малик, фін. Прокуратор Братіслава 30 ч. кор. и сто ґратуляційно депеші; Д-р Ярема фін. концініент Тренчін 100 ч. кор місто весільного дарунку; Олена Волощук з дому Чермакова, редакторка Банска, Бистриця 100 ч. кор. з нагоди свого вінчання. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1637 1—1

Позір Правники Ягайлонського Університету! Секція Правників У. С. Г. в Кракові повідомляє, що правничі іспити у Краківськім Університеті відбуватимуться тільки перед вакаціями. Одначе хто з товаришів не міг би зголоситися в означеному речинці до іспиту і хотів би здавати по вакаціях, мусить внести подання до Ради Виділу. Подання мусить бути піддержане: 1) свідоцтвом лікарським, яке стверджує, що петент а) заслаб по 15-ім травня, б) перебіг хороби є такий, що не позволяє петентови зголоситися до іспиту в приписаному речинці. 2) Свідоцтва такі мусить виставити повітовий фізик, або інший лікар, одначе фізик мусить потвердити в пізній основі зміст свідоцтва, а головно щодо точки б). 3) Крім цього Рада Виділу братиме на увагу подання з документами про відбуті військові вправи в приписаному часі після 1-го березня.

Загальні Збори Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил на місто і повіт Львів відбудуться вдруге в неділю 24. березня 1929 в год. 11·30 в полудне в салі Т-ва „Українська Бесіда" при вул. Рутовського 29/I (Народній Дім) з таким дневним порядком: 1. Відчитання протоколу. 2. Звіт Управи з діяльности Філії. 3. Звіт Провірної Комісії. 4. Уділення абсолюторії уступаючому Виділові. 5. Вибір голови. Виділу і Провірної Комісії. 6. Вибір відпоручників Філії на Загальні Збори Матірного Т-ва. 7. Внески і запити. — **Виділ Філії.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровські-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2 1366 11—?

ГОДИННИКИ тільки найліпших. фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Дельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5 3 158-?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентґеном. 12—25

9 зол. ВЕСІЛЬНІ ОБРУЧКИ 9 зол.

з 14-карат. золота, від 9 зол. тільки у

Б. ҐРИНБЕРҐА Львів, вул. Секстуська 4.

1444 2—3

Томасина
Суперфосфат
Азотняк
Потасові соли
Краєві і Страссфуртські
Сірчан Амону
Кістяні мучки
Салітра
Успулюн Зелло

Йосиф Каррах

ЛЬВІВ, Косцюшка 18.

Цінники і поучення висилаю безплатно.
ДОГІДНІ КРЕДИТОВІ УСЛОВИЯ.

1457 5—6

Присилайте передплату!

Надзірна Рада Центрального Кооперативного Банку „КРАЄВИЙ СОЮЗ КРЕДИТОВИЙ" з відповідальністю уділами у ЛЬВОВІ

скликує на основі §. 45. і 47. статуту

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

на день 25. березня 1929 р. в год. 4-тій пополудні в домівці „Центробанку" у Львові, Ринок ч. 10. з отсим порядком нарад (§. 52. статуту):

1. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. 2. Звіт з діяльности за діловий рік 1928 з замкненням рахунків, білянсом і рахунком зисків і страт за 1928 рік. 3. Звіт Контрольний з провірки білянсу і рахунку зисків і страт за 1928 рік. 4. Внесення Надзірної Ради на розділ чистого зиску (§. 43 і 45. а статуту). 5. Вибір 4-ох членів Надзірної Ради на місце уступаючих. 6. Вибір трьох членів Контрольної Комісії (§. 22. і) статуту).

Право участи в Загальних Зборах мають всі члени „Центробанку", що доповнили свої зобовязання в днесно вплати уділів по думці постанов статуту (§. 16 і 60. статуту). Кождий член має лиш оден голос, незалежно від кількости посіданих ним уділів. За леґітимацію служить уділова книжочка (§. 50. статуту). В Загальних Зборах беруть участь члени особисто. Правні особи заступають їх повновласники. Повновласником кооперативи і іншої правної особи може бути лише член Дирекції або Надзірної Ради, дотичної кооперативи, згл. член Управи дотичної правної особи, або в обох случаях фізична особа, яка є вписана в реєстр членів „Центробанку" (§. 51. статуту).

Річний звіт і замкнення рахунків виложені в льокалі „Центробанку" (Ринок ч. 10. I. поверх) до перегляду членів.

Львів, дня 8. березня 1929 року.

За Надзірну Раду Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" з відповідальними уділами у Львові.

Д-р Михайло Волошин вр. предсідник. 1636 1—1 **Денис Коренець вр.** секретар.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.